

Waarneming van een KLEINE KLAPEKSTER in de A.W.duinen.

Zaterdag 9 oktober 1.1. was ik al vroeg op de vinkenbaan in de A.W.duinen. Het weer in aanmerking genomen verwachtte ik niet veel vogels te kunnen ringen. Er waaide een (te) harde W-wind die spoedig toenam tot windkracht 6 à 7. Eenmaal ter plaatse toch maar de lokvogels buiten gezet en eens kijken of het wat uithaalde.

De tijd verstreek zonder dat er iets te vangen was. Om 7.20 uur kwam een vogel in de bomen zitten die opviel door zijn verenkleed. Mijn eerste reaktie was: wat een klein klapekstertje! Tevens viel me op dat de vogel veel zwart op de kop had en niet zo'n lichte indruk maakte als een klapekster. Aanvankelijk durfde ik mijn kijker niet te pakken omdat ik de lokvogels in de gaten moest houden, want van klapeksters ben ik gewend dat zij volkomen onverwachts een lokvogel kunnen grijpen. Het is dan zaak om snel het vangnet dicht te trekken om de klapekster geen tijd te geven de lokker te verwonden. Ons klapekstertje keek wel een paar maal naar de lokvogels schuin onder zich, maar bleef zitten waar hij zat. Deze kans benutte ik om vlug mijn kijker (8x50) te pakken en de vogel, die op nog geen 2,5 m. van mij af zat, nader te bekijken: zwarte baan boven ogen die doorliep over het voorhoofd, egaal rossige borst, een klein wit vleugelvlekje en verder veel gelijkend op een miniatuur klapekster. Dit kon alleen maar een kleine klapekster zijn!

Doordat ik zelf in de keet stond kon ik het dier prachtig observeren zonder dat hij mij kon zien. De vogel zat rustig rond te kijken, waarbij alleen zijn kopje bewoog, en dook onverwachts schuin van mij af op de grond. Daar greep hij iets, vloog er mee omhoog, stond even te bidden met snelle vleugelslag en ging weer in "het hout" zitten. Duidelijk zag ik dat hij iets diks in zijn snavel hield dat een insekt zou kunnen zijn en na korte tijd werd ingeslikt. Weer zat nu de kleine klapekster rustig te kijken toen een stuk of dertig spreeuwen ook in de bomen rond de baan gingen zitten. Nu kon ik goed zien dat hij maar weinig groter was dan een spreeuw. Hij scheen zich overigens weinig van de spreeuwen aan te trekken en ook toen deze na enige tijd allen tegelijk het luchtruim kozen bleef de kleine klapekster bewegingsloos zitten.

Even later ging de kleine klapekster een paar bomen verderop zitten. Dit duurde niet lang, want spoedig vloog het dier weg in zuidelijke richting.

In totaal, schat ik, heeft de kleine klapekster twee minuten bij de vinkenbaan vertoefd. Lange tijd nog heb ik de lokkers bewaakt, maar de kleine klapekster liet zich niet meer zien. Toen heb ik de Vogelgids er bij gepakt en later thuis een en ander nagelezen in de Atlas van de Europese Vogels en de Gids voor de vogels van Europa. De vogel zou alleen met een klapekster verward kunnen worden. De belangrijkste verschilpunten: het zwarte voorhoofd en de geringere grootte kon ik duidelijk constateren. Wel was het zwart op het voorhoofd minder dan dat op de afbeelding in de Vogelgids hetgeen op een ♀ kan duiden. Ook had de vogel geen bruinachtige bovendelen, dus houd ik het op een adult exemplaar.

In de boeken zie ik dat de Noord-Westelijkste broedplaats van de kleine klapekster in midden-Duitsland ligt en dat hij daar de tendens heeft zijn broedgebied naar het Noorden uit te breiden. De kleine klapekster is een trekvogel die tot in september in zijn broedgebied blijft en wegtrekt tot in de savannestrecken van Oost- en Zuid-Afrika. Wie weet krijgen we hem in de toekomst nog vaker op bezoek in Zuid-Kennemerland!

P. van Spanje
Amestelle 293
Zwanenburg.